

Játékszigetek a Nemzetiben

„Társasozók” hétvégéje

Fotó: Nagy Tibor

Városok, birodalmak épültek, célba ért a fodrászhoz igyekvő oroszán és még Drakula-partira is sor került tegnap a Nemzeti Színház előcsarnokában. A péntektől vasárnapig zajló országos társasjátékvásárt második alkalommal szervezték meg Marosvásárhelyen. A részletekről Mihai Ungureanu főszervezőt kérdeztük.

Nagy Székely Ildikó

– Az első vásárt idén áprilisban tartottuk a Mihai Eminescu Kulturális Központban, azaz a volt Ifjúsági Házban. Volt érdeklődés a rendezvény iránt, ezért döntöttem úgy, hogy karácsony előtt újra megszervezem. Az előkészületek négy hónapig zajlottak. Az ország minden részéről, Kolozsvárról, Temesvárról, Jászvásárról, Székelyudvarhelyről is jöttek társasjáték-kiadók és -forgalmazók. Tizenöt standot állítottunk fel a kínálat ismertetésére. A játékok között két-három éves és kisiskolás korú gyermekeknek, il-

letve tizenéveseknek és felnőtteknek szólók is vannak. Ez alkalommal egészen új játékok bemutatására is sor kerül. A társasjátékokat ki lehet próbálni, a három nap alatt versenyeket is szervezünk, és tombola is lesz – mondta a főszervező, majd azt is hozzátette, hogy míg külföldön igen elterjedt, Romániában hiánypótlónak számít a vásár, ahol a legtöbb játék árkedvezményrel vásárolható meg.

(Folytatás a 2. oldalon)

Hévízen

vasárnap

Az üzemeltetők megtették az előkészületeket, csak kedvező feltételekre, azaz még több óra, s aztán nulla fok alatti hőmérsékletekre van szükség, hogy beinduljon a szezon, ami valószínűleg jövő hét végére várható.

2.

Helikoni zsongás ígérel, énekszóval

Érezhető volt, hogy a megemlékezés szervezői hagyományossá vált őszi irodalmi összejövetelükön immár kellő tapasztalat birtokában igyekeznek a legjobbat adni a hallgatóságoknak.

3.

A Bethlen Gábor-szobor pályázat nyertese

A marosvásárhelyi Bethlen Gábor-szobor kezdeményezői immár hivatalosan is bejelentették, hogy a pályaműveket elbíráló szakmai szoborbizottság döntése alapján Harmath István terve kerül kivitelezésre.

3.

Óváry-Óss József Útravalója

Az Útravaló szerzője, az 1913-ban Désen született, 1981-ben Budapesten elhunyt újságíró, kiadói lektor Óváry-Óss Józsefről, a kolozsvári El-lenzék egykori szerkesztőjéről ma már keveset tud a kollektív emlékezet.

4.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plastik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- Dózsa György utca 60. sz. Tel: 0265/265-205
- Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

PÉNTEK DÉLUTÁN

DECEMBER

3., szombat
A Nap kel
7 óra 48 perckor,
lenyugszik
16 óra 35 perckor.
Az év 338. napja,
háttravan 28 nap.

IDŐJÁRÁS

Felhős égbolt

Hőmérséklet:
max. 2°C
min. -7°C

Isten éltesse!

Ma FERENC, OLIVIA,
holnap BORBÁLA,
BARBARA, BORÓKA napja.
BORBÁLA: a Barbara régi, ma-
gyaros alakja.
BARBARA: görög eredetű név,
jelentése idegen, külföldi nő, va-
lószerűleg a barbár szóból.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2016. december 2.

1 EUR	4,5125
1 USD	4,2393
100 HUF	1,4356
1 g ARANY	159,7210

EU–USA bűnüldözési adatvédelmi megállapodás

Az Európai Parlament november 30-án, szerdán folytatott vitát és december 1-jén szavazott az Európai Unió és az Amerikai Egyesült Államok közötti adatvédelmi keretmegállapodásról, amely a bűncselekmények kapcsán továbbított magánadatokat védi. A megállapodás célja, hogy magas és kötelező adatvédelmi előírásokat biztosítson a rendőrség és a bűnüldözési hatóságok közötti adatcseréhez.

Mózes Edith

A képviselők széles köre támogatta csütörtökön az EU–USA közötti, a bűncselekmények megelőzése, kivizsgálása, felderítése és büntetőeljárás alá vonása céljából kezelt személyes adatok védelméről szóló megállapodást. A megállapodás magas, kötelező érvényű adatvédelmi előírásokat biztosít a rendőrség és a bűnüldözési hatóságok Atlanti-óceánon átnyúló adatcseréjéhez. 481 szavazattal 75 ellenében és 88 tartózkodás mellett a Parlament zöld utat adott a Tanácsnak a végső döntés meghozatalához, amellyel megkötnék a nemzetközi megállapodást.

Az egyezményt júniusban írta alá az Európai Bizottság és az Egyesült Államok, de a hatályba lépéshez a Parlament egyetértése szükséges.

A megállapodás kiterjed minden személyes adat – nevek, címek vagy bünygyi nyilvántartások – átadására, cseréjére az EU és az USA között a bűncselekmények – beleértve a terrorizmust is – megelőzéséhez, felderítéséhez, kivizsgálásához és büntetőeljárások lefolytatásához.

A jelentéstevő, Jan Philipp Albrecht német zöldpárti képviselő a szavazás után kijelentette: „A transzatlanti adatvédelem körvonalai tisztává válnak. A jövőben végre erős és kötelező érvényű előírások és erős állampolgári jogok állnak rendelkezésre az Atlanti-óceán mindkét oldalán a rendőrség és a bűnüldöző szervek közötti adatcserék esetében. Hat év tárgyalás után új szintre emeljük az adatvédelmet az USA-val. A polgárok alapvető jogai jobb védelmet kapnak majd, mint a jelenlegi alacsony előírások kölcsönös elismerésével történik”. A megállapodás nem ad új jogi alapot az adatok cseréjére, hanem a már most is törvényesen kicserélt adatokat védi. Az adatvédelmi hatóságok bármikor ellenőrizhetik a végrehajtást – tette hozzá.

A megállapodás biztosítja majd az Atlanti-óceán mindkét partján a polgároknak a jogot:

- a tájékoztatáshoz adatbiztonság megsértése esetén
- a téves információk kiigazításához
- a bírósági jogorvoslathoz

Ugyanakkor szabályozza a további adattovábbítást és a megőrzési időszakot is.

A Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért és az Egységes Európai Baloldal/Északi Zöld Baloldal képviselőcsoportok által benyújtott javaslatokat, amelyek szerint az Európai Bíróságnak meg kellene vizsgálni a keretmegállapodás és az EU-szerződések összeegyeztethetőségét, leszavazták.

Az Európai Parlament többszöri felszólítása után az Európai Tanács 2010-ben felhatalmazta az Európai Bizottságot, hogy megkezdjé a tárgyalásokat egy, az Európai Unió és az USA közötti megállapodásról a rendőrségi és igazságügyi együttműködés során továbbított személyes adatok védelméért illetően.

A tárgyalások 2011 márciusában kezdődtek meg, 2015. szeptember 8-án megszületett egy megállapodás, és miután az amerikai kongresszus elfogadta a bírósági jogorvoslati törvényt (Judicial Redress Act) 2016 februárjában, amely biztosítja az uniós polgároknak a jogot bírósági jogorvoslat igényléséhez az USA-ban, 2016. június 2-án az Európai Bizottság és az amerikai hatóságok aláírták az egyezményt. 2016. július 18-án a Tanács úgy határozott, hogy kikéri a Parlament egyetértését is.

(Forrás: az Európai Parlament Tájékoztatói Irodája Magyarországon)

(Folytatás az 1. oldalról)

Állatos kártyák nosztalgiaja

A színház bejáratához legközelebb eső standnál két kislány éppen egy kártyás társasjátékkal ismerkedett. Mellettük megfigyelőképesseget fejlesztő, kalapácsos játék állt a kisebb gyermekek rendelkezésére, a nagyobbakat egy bonyolultabb, matematikai ismereteket igénylő és egy régi, afrikai játéksaláddhoz tartozó „társas”, illetve a részletfelismerős Drakula-parti várta.

– Sepsiszentgyörgyről jöttünk, főleg saját gyártású, 3–10 év közötti gyermekeknek és az idősebb korosztálynak készült játékokat hoztunk – mondta Plájás Erzsébet, a cég alkalmazottja, aki készségesen mutatta sorra a polcon elhelyezett színes dobozokat. A kisebbeknek ajánlott, készségfejlesztő játékok mellett a nosztalgiázni vágyó felnőtt játékosokra egy régi, a nyolcvanas években kapható kártyajáték várt, amely a mai társasjátékokra nem annyira jellemző részletességgel mutatja be a kontinensek állatait.

– Az árak 15–20 lejnél kezdődnek, a legdrágább játékunk 50 lejbe kerül – tudtuk meg a cég alkalmazottjától, aki azt is elmondta, hogy a játékokhoz egyelőre román nyelvű használati utasítás tartozik, de magyar szórólapot is osztanak, illetve a vásárlók interneten is kérhetik a magyar nyelvű útbaigazítást. Plájás Erzsébet azt is megjegyezte, nem tudnak arról, hogy más romániai városokban is szerveztek volna hasonló vásárokat, a sepsiszentgyörgyi cég a nürnbergi vásárra szo-

„Társasozók” hétvégéje

kott jární, ahova főleg kirakókat visz.

A „társasozás” reneszánsza

Egy távolabbi asztalnál pár felnőtt pingvinfigurák gyűjtésébe bonyolódott.

– A termékek Temesvárról és Kolozsvárról érkeztek, a kínálatban főleg családi játékok szerepelnek, amelyeket a gyermekek a szülőkkel közösen játszhatnak – tudtuk meg a cég illetékesétől, aki a 25–30 lejért kapható „társasok” mellett a 4 lejés, kiszínezhető állatfigurákra is felhívta a figyelmüket.

A szintén Kolozsvárról érkezett *Tánczos Csilla* a cég kínálatában szereplő legújabb társasjátékot is elhozta. A Leo fodrászhoz megy nevű, német gyártású, 7–8 éves gyermekeknek szóló memóriafejlesztő játékot ki is próbálhatták az érdeklődők. A játszásban kifáradt gyermekeknek, ha kérték, Csilla lánya arcot festett, fia pedig lufit fújt.

– Tíz éve indítottuk ezt a családi vállalkozást. Kezdetben gyenge volt az érdeklődés a társasjátékok iránt, két-három éve tapasztaljuk, hogy újra reneszánszát éli ez a kiváló szórakozási forma. Az a legjobb a társasjátékokban, hogy az egész családot be lehet vonni. Tíz-, húszperces és egyórás játékaink is vannak. Egy nehéz iskolai nap után jólesik elővenni mondjuk a Ligrettót, amely a színek, számok játéka. A felnőtteknek egyebek mellett a Brains jelent izgalmas időtöltést, amelyben 60 feladatlap megoldásával kincskereső térképeket kell kialakítani – mesélte Tánczos

Csilla, akit arról is megkérdeztünk, véleménye szerint fel tudja-e venni a versenyt az asztali társasjáték a digitális világ kínálta lehetőségekkel.

– Úgy gondolom, hogy ha a szülők is nyitottak a „társasozásra”, akkor a gyermekek is szívesen leülnek játszani. Egy visszatérő vásárlónk például arról számolt be, hogy amióta megvették a Carcassone nevű stratégiai játékot, a gyereke teljesen felhagyott a számítógépezéssel, egyfolytában csak társasjátékozna.

Csilla azt is elmondta, hogy a legolcsóbb, utazásnál is elővehető társasjátékok ára 33 lejnél kezdődik, a kiegészítők 9 lejért kaphatók, a legdrágább játék pedig 250 lejbe kerül.

Közös kalandok

Már péntek délelőtt, nem sokkal a vásár nyitása után, középkorú és idősebb érdeklődők, illetve jó pár kisgyermekes szülő is nézelődött a standoknál. *Szabó Róbert Csaba* íróval is összefutottunk, aki hat és fél éves fiával vette célba az asztalokra kiterített játékszigeteket. Kérésünkre szívesen mesélt az otthoni társasozási szokásokról, azt is elárulta, hogy a hagyományosabb játékok, az Activity vagy a Gazdálkodj okosan nem annyira népszerűek a családjukban, a nagy kedvenc a pörgős Crokinole.

– Alig várom, hogy akkor legyen a kisfiam, hogy szerepjátékozni is tudjunk – tette hozzá Szabó Róbert Csaba, majd gyermekével újabb felfedezni valók után nézett.

A társasjátékvásár ma és vasárnap délelőtt 10 órától este 7-ig látogatható a Nemzeti Színház előcsarnokában.

Jövő hét végén indul a síszezon

Hévízen vasárnap

Ahogy az időjárás téliesre fordul, s le hull az első hó, a téli sportok kedvelőinek máris a síelés motoszka a fejében: elő a léceket, a felszerelést, s indulás a sípályára. Az üzemeltetők megtették az előkészületeket, csak kedvező feltételekre, azaz még több hóra, s aztán nulla fok alatti hőmérsékletekre van szükség, hogy beinduljon a szezon, ami valószínűleg jövő hét végére várható.

Mezey Sarolta

Elsőként a *Havas Bucsin* sípálya üzemeltetőjét hívtuk fel. *Magyari Márta* elmondta, hogy e hét végén biztos nem indítják a felvonót, hiszen csak pénteken kezdett hullni a hó, a hórétteg vastagsága még csak 10 cm volt. Ha kitart a havazás, és elegendő hó hull, a jövő hét végén biztosan beindul a síszezon.

Szovátán, az egyetlen Maros megyei sípályán jelenleg 15 cm-es a hórétteg vastagsága – tájékoztatott *Harsan Maria*, a Répás menedékház és a sípálya üzemeltetője. Ha tovább hull a hó, jövő hét végén indulhat a libegő. Az árakról még nem tudtak beszámolni, még nem döntöttek a tulajdonosok.

A *Bogdán sípályán*, amely Parajd és a Bucsin-tető közötti útszakaszon, a 15. kilométerkönél található, jövő hét végén három pályát kezdenek el működtetni: a 700 méteres piros, az 500 méteres kék és az 1500 méteres körpályát. Jelenleg 40 cm-es hóagyúzott hórétteget sikerült kialakítaniuk, a természetes hórétteg 25 cm, s ha hull még

Fotó a maroshévízi sípálya honlapjáról

25 centiméternyi, ideális körülmények között indíthatják a felvonókat – mondta *Székely Barna*, a sípálya üzemeltetője.

Az árak azonosak a tavalyiakkal. A sízók számára több lehetőség van: napi bérlet váltható felnőtteknek 50 lejért, gyerekeknek 35 lejért. Bevezették a kizárólag a Bogdánra érvényes kártyás pontrendszer is, aki ilyen típusú bérlet mellett voksol, annak az az előnye, hogy a kártyát tetszőlegesen töltheti fel annyi ponttal, amennyivel akarja, s a pontjait a szezon végéig felhasználhatja. Egy másik típusú kártyás rendszer is bevezettek, amely a Hargita sirérgő négy pályájára érvényes: a Bogdánra, a Havas Bucsinra, a gyergyócsomafalvi és a homoródfürdői sípályára. Az elv ugyanaz: a sízók pontokat vásárolhatnak, amit szezon végéig használhatnak fel ezeken a pályákon.

Egy másik közeli sípálya a maroshévízi, amely szintén közkedvelt a Maros menti sízók körében. Itt is már az elmúlt héten javában dolgoztak, hóagyúztak, ami lehetővé teszi, hogy a hét végén, legkésőbb vasárnap, de még az is meglehet, hogy szombaton elindítják a *Magyaros* pálya felvonóját – tájékoztatott *Cristian Baci*, a pálya tulajdonosa, aki az árakkal kapcsolatban elmondta, hogy hét közben olcsóbb lett, míg hét végén drágább lett a felvonódíj.

A homoródi *Lobogó* sípályán 15 cm-es a hórétteg, négy napja hóagyúznak, azonban a felvonókat csak jövő hét végén indítják be. Ha a meteorológiai jelentés szerint mínusz 5 fok alá süllyed a levegő hőmérséklete, akkor ideális lesz a pálya, és jövő hét végén itt is kezdődhet a síelés – tájékoztatott *Benedek Lukács*, a Lobogó panzió és sípálya tulajdonosa.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ MAROS MEGYEI NAPILAP

Kiadja az IMPRESS KFT.

FŐSZERKESZTŐ:

Karácsonyi Zsigmond

FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:

Ferenczi Ilona

LAPSZERKESZTŐ: Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola (közigazgatás), Bodolai Gyöngyi (egészségügy-tanúgy), Farczádi Attila (sport), Menyhárt Borbála (közélet), Mezey Sarolta (közélet), Mózes Edith (politika), Kaáli Nagy Botond (kultúra), Nagy Miklós Kund (Múza), Nagy Székely Ildikó (közélet), Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirokska (közélet), Vajda György (közélet-fotó). **KORREKTURA:** Horváth Éva, Kiss Éva. **TÖRDELÉS:** Izsai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.

FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLAMMENEDEZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasag.ro tel. 0742-828-647. **REKLAM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn tel./fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia. **SZERKESZTŐSÉG:** 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel./fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. A lapban felhasznált hírek az MTI és a MEDIAFAX hírügynökségtől származnak. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével. Nyomda: PALATINO. Tel. 0265/319-930.

Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat: zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

SZERKESZTETTE:
NAGY MIKLÓS KUND

1257. sz., 2016. december 3.

Demény Péter

Festés

*Mennyi magány, ha mást látsz, és másként, mint a másik,
mennyi fojtó valóság, álom kifulladásig,
milyen fekete nő, vágyak a pusztulásban,
félelem-holtidő a soha-meg-nem-nyugvásban,
a postás már biciklin, hordja a tarkaságot,
és itt meg összegyűltek mind a békatojások,
mint kocsu suhan el tekinteted a sztrádán:
a valóság vakít a képzelet határán.*

*Érdekes-szép ajándék, nagy veszély a tehetség,
festünk, hiszen muszáj, de vágyunk rá, hogy tessék,
te buggyansz ki mindig magányos ecsetedből,
mint szombatból vasárnap vagy szerda majd a keddből,
és mégis mások nézik, örülnek-fanyalognak,
mások mondanak élőnek vagy élőként halottnak –
te magad mindig elérsz egy veszélyes határig,
ahol már csak a furcsa emberfeletti számít.*

*És itt vannak a képek, ítéld meg őket, ember,
de ne fáradt-irigyen: szomorú szeretettel,
nagy küzdelem a festés, egy egész harc magaddal,
míg mögötted a sátán és előtted az angyal,
szenvedély, szédülés, mást-zokogva-kizárás,
kongó szívvel magányos, nagy, különös ihlet-várás.
Te csak állj itt, és nézzed, hogyan történt az élet,
a boldogság hogyan vájt medret a szenvedésnek.*

**Elhangzott 2016. december 2-án a marosvásárhelyi Bernády Házban rendezett Albert László-
emlékkiállítás megnyitóján*

Orth István: Marosvásárhely. Aquaforte a festő grafikusról megjelent Élet-Jelek albumból

A Bethlen Gábor-szobor pályázat nyertese

A marosvásárhelyi Bethlen Gábor-szobor kezdeményezői immár hivatalosan is bejelentették, hogy a pályaműveket elbíráló szakmai szoborbizottság döntése alapján Harmath István terve kerül kivitelezésre. A város főterére tervezett egész alakos alkotás gipszmodelljét a Maros Megyei Múzeum székhelyén fotóztuk az októberi zsűrizés idején. Azóta az emlékmű

kivitelezése már folyamatban lehet a művész bajai műtermében, hiszen az a cél, hogy Bethlen Gábor bronz szobormása mihamarabb ott álljon Marosvásárhely központjában. Az alkotóról a helybeliek keveset tudnak, olvasóink bizonyára szívesen fogadnak róla néhány fontosabb adatot.

Harmath István Székelyudvarhelyen született 1974-ben. Jelenleg magyarországi testvérvárosunkban, Baján él, tanár és az ottani művészetlet egyik legaktívabb tagja. Rendkívül termékeny, sikeres szobrászművész, számos köztéri szobor pályázatot megnyert. Alig múlt negyvenéves, de máris elmondhatja magáról, hogy számos magyarországi és erdélyi

emlékmű és térplasztika megvalósítója. Sepsiszentgyörgyön a Szent György-kompozíció, Nagyváradon Boldog Boldog-dánffy Szilárd, illetve Pázmány Péter szobra, Baján Wass Albert, Zsuffa István, II. János Pál pápa, Mészáros Lázár mellszobra, dr. Belon Gellért emléktáblája, Budapesten a Lóbogás című jelképes emlékmű és mindmáig legnépszerűbb munkája, a gróf Tisza Istvánról készített egész alakos szobor-más mutatja fel alkotói erényeit, tehetségét, tudását. Jelenleg nemcsak a vásárhelyi pályázat nyertese, Sepsiszentgyörgyön is újabb köztéri mű megalkotása vár rá. Az 1848-as forradalmi kormánybiztos, Berde Mózsa szobrát az ő megmintázásában tervezik felavatni 2017. március 15-én. Remélhetőleg Marosvásárhely sem marad le Bethlen Gábor szobrának olyantájt várható felavatásával. (nk)

Helikoni zsongás ígével, énekszóval

Jó érzés tapasztalni, hogy az Erdélyi Helikon írói ma is zsúfolásig töltenek egy nagytermet Budapesten. Miközben az embernek döbbsenten jut észébe, hogy egy frissen közzétett reprezentatív felmérés szerint a megkérdezett magyarországiak huszonöt százaléka úgy nyilatkozik, nem szeretné, hogy erdélyi magyar szomszédja legyen. Bizony. Annál felhőtlenebb volt az örööm, amikor az Erdélyi Helikon – Marosvécsi Kemény Alapítvány november 20-i jubileumi ünnepségén azt láthattam, hogy a MOM Kulturális Központ négyszáz férőhelyes színháztermében minden szék foglalt. Igaz, hogy a jelenlevők döntő hányada az eltelt évtizedekben Erdélyből kitelepült, vagy családja révén innen származó érdeklődő volt, többségük vásárhelyi, székelyföldi ismerős, de ez mit sem von le abból az élményből, amit az ünnepélyességében is szórakoztató, kellemes hangulatú est nyújtott.

Érezhető volt, hogy a megemlékezés szervezői hagyományossá vált őszi irodalmi összejövetelükön immár kellő tapasztalat birtokában igyekeznek a legjobbat adni a hallgatóságnak. Ezért sem meglepő, hogy mindenki úgy érezhette, az alapítvány évfordulás rendezvényei sorában a mostani volt a legsikeresebb. Talán azért is, mert a *Virágveszedelem* címet viselő zenés irodalmi előadás létrehozói, köz-

reműködői érzelmileg elkötelezetten, Erdélyhez, a transzszilván szellemhez megannyi szállal kötődve, mély átéléssel szólaltatták meg a helikoni kiválóságok írásait. Az idei kerek évfordulás helikonisták, marosvécsi meghívottak többsége napjainkban már kevésbé ismert. Kovács Dezső 150, Nagy Dániel 130, Finta Zoltán 120, Szemlér Ferenc és Vita Zsigmond 110 esztendeje született, Pakocs Károly 50, Bartalis János 40, Vásárhelyi Z. Emil 30 éve hunyt el. Róluk az est első felében beszélt érdekesen, élvezetesen *Takaró Mihály* irodalomtörténész. Műveikből ihletetten tolmácsolt szemelvényeket a műsor három színművész előadója, a már erdélyi pályaszakaszában is joggal népszerű *Bálint Márta*, *Dengyel Iván* és *Óss Enikő*. Az előadás irodalmi anyagát válogató és a megemlékezést rendezőként is kiegyensúlyozottá tevő Óss Enikő ismét a korszak és irodalmi termése kitűnő ismerőjének bizonyult, lírát, drámát, humort, nosztalgiaát kellő harmóniában elegyítve andalította el, majd derítette mosolyra, nevetésre a nézőket. Énekes gitárosa, a közönséget különleges csengésű, tiszta hangjával és rokonszenves egyéniségével lenyűgöző *Filep Anita* pedig még inkább lehetővé tette, hogy lélekemelőn játsszanak a hangulatok és érzelmek húrjain. (Folytatás a 4. oldalon)

Helikoni zsongás igével, énekszóval

(Folytatás a 3. oldalról)

Remélhetőleg Erdélyben is bemutatkozhat valamikor a kárpátaljai származású énekesnő.

Az ilyenkor bemutatott tollforgatók nem csak az előadáson kerülnek előtérbe. Az alapítvány által megjelentetett kiadvány, a Várvédő is felfrissíti emlékezetüket. A lap legújabb számáról alapító főszerkesztője, *Medgyessy Éva* foglalta össze a legfontosabb tudnivalókat.

A műsor második fele a fél évszázada elhunyt halhatatlan székely író, Tamási Áron egyéniségét, műveinek hőseit keltette életre. Takaró Mihály személyes vonatkozásokkal vallomássóssá tett esszével rajzolta ki Farkaslaka nagy fiának portréját. Majd a színészek színesítették az arc képet. A jelen levő marosvásárhelyiek számára külön élményt nyújtott az a mozzanat, amikor Bálint Márta visszaidézte egyik sok évvel ezelőtt játszott emlékezetes főszerepét, az Énekes madár Magdóját. Ezúttal Dengyel Iván „mókázott” vele. A

művésznőt különben épp ezen a vasárnapon Vásárhelyen köszönhetjük *A megszállott repülés* című egyéni előadóestjén.

A jubileumi ünnepség másik fénypontja a Kemény János-emlékplakett átadása volt. A névadó unokája, az Erdélyi Helikon–Marosvécsi Kemény Alapítvány elnöke, *Kemény Endre*, e szép rendezvények főszervezője a 2016-os díjjal *Marosi Illdikó és Pomogáts Béla* irodalomtörténészeket tüntette ki. A helikoni örökséget és az Erdélyi Szépmíves Céh történetét kutató marosvásárhelyi szerkesztő emléklapoktjét lánya, Marosi Krisztina vette át. Pomogáts Béla, aki számtalan jelentős kötettel népszerűsítette az Erdélyi Helikont és íróit, személyesen mondhatott köszönetet az elismerésért. (N.M.K.)

Az est művészszerelői (balról): Bálint Márta, Dengyel Iván, Óss Enikő, Filep Anita

Fotó: Frigyesy Ágnes

Óváry-Óss József Útravalója

Az Útravaló szerzője, az 1913-ban Désen született, 1981-ben Budapesten elhunyt újságíró, kiadói lektor Óváry-Óss Józsefről, a kolozsvári Ellenzék egykori szerkesztőjéről ma már keveset tud a kollektív emlékezet. A Kráter kiadó kötete, a négy nagyobb egységre – Zászlós a fronton, Az Ítélet napjai, Iránytű nélkül, Füveskönyv – osztott, publicisztikát, verseket, leveleket, dramólettet, naplójegyzeteket tartalmazó gyűjtemény ezen próbál változtatni. A kiadvány nyilván nem csak erről a kevésbé ismert életműről nyújt átfogó képet, a zaklatott korszakot is felmutatja, amely Óváry-Óss sorsát is meghatározta. A könyv nem jöhetett volna létre a szerző lánya, Óss Enikő színésznő nélkül, ő volt az, aki édesapjának

ily módon is méltó emléket kívánt állítani. A kötet előszavában, amelyet mellékletünkben közlünk, elmondja, hogyan született az Útravaló, de érdemes beleolvasni azokba az ajánló sorokba is, amelyek a kiadvány hátsó borítóján Szász István Tas tollából méltatják Óss Enikő vállalkozását:

„A kincses város reménykedés után lassan reményét veszítő éveiben, ravaszul meghúzott vándorló határok korszakában, fegyverek zajában, egy gyönyörű és művelt fiatal házaspár házában született a kisleány, akit aztán későbbi évtizedekben Óss Enikő néven ismert és szeretett meg Erdély és Amerika magyar színházi közönsége.

Édesapját elsodorta a háború és az újra vándorló határ vég-

leg elválasztotta őket. Életét a szolgálat szelleme irányította. A művészeté és ezen keresztül a nemzeté. Egy szép és hasznos színpadi pályafutás ki tudja hányadik szakaszában írta meg színes memoárját, de nem érte be ennyivel.

A szeretett apa, egy rendkívül összetett egyéniség, akinek tehetségét a történelem fogaskerekei darálták be, mindenkor ott élt gényeiben és emlékeiben. Most elérkezettnek látta az időt, hogy a tőle fennmaradt mozaikokból összeállítsa ezt az emlékné és emlékműnek szánt kötetet.

Egy generáció, egy erdélyi magyar társadalmi réteg, egy kihalóban levő férfiideál felvillanásai fedezhetők fel ebben a könyvben.”

Előszó apám könyvéhez

A földrajzi helyzetéből kifolyóan **mindig** két nagyhatalom közé ékelt Magyarország történelme tragikus. Az első, a Nagy háború nemcsak a XX. századot határozta meg, de a világ, mely körülvesz bennünket, valójában 1914-ben született. Következményei: a Tanácsköztársaság és az országot megcsonkító Trianon.

Egyesek szerint a szintén évekig tartó II. világháború nem is új háború, csak az elsőnek a folytatása. Ez a háború veszélybe sodorta az ország pusztá létét, előbb német, majd orosz megszállás alá kerültünk.

Ami a XX. században nagyszüleinkkel, szüleinkkel történt, az VELÜNK történt. Mindannyiunk személyes ügye. Emlékezni pedig kötelességünk. Kötelességünk elmondani, emlékezni és emlékeztetni az unokákat és dédunokákat.

Ez restancia, kötelesség, és minden egyszerre.

Nem éltem együtt az Apámmal. A háború elszakított minket egymástól.

Elszakította Édesanyámtól is.

Ez az a szerelem, amely végigvonul az írásokon, ez, aminek elvesztésébe Apám soha nem tudott belenyugodni.

Nem tudott belenyugodni, hogy Anyám nem várta meg, hogy anyámat a körülmények kényszerítették arra, hogy újból férjhez menjen. Hogy nem is találkoztak 11 évig!

Velem találkozott: először 1949-ben, amikor visszajött a hadifogságból, öt percre. Máramaroszigeten volt, a vonatállomásnál, ahova Anyám már nem jött el. Velem az öleben rohant a vonatparancsnokhoz, hogy el akar vinni – persze, hogy nem engedték. Aztán évek teltek, 1955-ben végre megnyílt a határ, és Nagyanyámmal Pestre jöhettem. Nagyon boldog voltam, végre van nekem is Apám! Mindenről beszélgettünk és azt mondta, hogy ősszel nagy dolgok fognak történni!

Történt – 1956!

Nem ment el, mert rá „itthon van szükség!”

1968-ban hazajött Kolozsvárra. És utána minden évben. Nagyanyámhoz és hozzám. Aztán következett egy hét éves szakítás köztem és Apám közt. Hogy miért? Mert én férjhez mentem egy román fiúhoz. Elvei, tanácsai ellenére, hogy elárultam a fajtámat, mindent, amiért ő harcolt. A férjemtől való válás után rendbejött a viszonyunk, és újabb házasságkötésemhez már gratulált.

Egyszer 1973 karácsonyán megadatott nekem, hogy együtt karácsonyozzak a Szüleimmel. Apám Kolozsváron volt, és úgy adódott, hogy nekem sem volt előadásom és hazamentem Váradról Kolozsvárra. Édesanyámnál volt a Szenteste. Meghívtuk Nagymamát, Apámat, Lajos, a nevelőapám és Édesanyám volt jelen. Nem is fogtuk fel, hogy mi történt.

Az történt, hogy ez volt az utolsó este számomra, mikor mindenki, akit szerettem, jelen volt.

Utána meghalt Édesanyám. Nagyanyám és én elmentem Amerikába.

Leveleztünk. Haza akartunk jönni, két unokáját meg akartam mutatni neki. Hogy van folytatás, hogy volt értelme az egésznek!

Ezt nem tudta megvárni Apám. Meghalt 1981. január 30-án.

Én akkor még javában Amerikában éltem, és az örökségből egyvalami érdekelt – Apám naplója. Megkaptam. A Napló először csalódást okozott, okos mondások, eszmefuttatások voltak benne.

De ez nem volt még könyv. A diktatúra kettétörte az Apám karrierjét, „a könyvét” nem tudta megírni soha, ahhoz a generációhoz tartozott, amelyik „nem tudta teljesíteni történelmi hivatását”.

Ezzel szemben több száz orvosi könyvet szerkesztett, teljesen átadta magát új karrierjének. A Medicina Orvosi Könyvkiadó felelős szerkesztője volt.

Tavaly családfakutatásokat végeztem. A nagyapámnál elakadtam. Tudtam, hogy az első világháborúban esett el, a nagy háború hősi halottja, toroklövélssel ottmaradt Galícia pusztáin. De hol?

Óváry Óss József Dés, 1913. május 2 – Budapest, 1981. január 30. Újságíró, kiadói lektor: A kolozsvári református kollégium elvégzése után 3 évet végzett a Kolozsvári Tudományegyetem természettudományi karán. Miután megnyert egy irodalmi pályázatot, a kolozsvári Ellenzék c. napilap munkatársa lett. 1938-1939-ben az Aradi Hírlap szerkesztője. Baloldali-liberális újságírói tevékenysége miatt a jobboldali román körök hevesen támadták. 1939-ben Magyarországra szökött. Észak-Erdély visszacsatolása után (1940-től) a kolozsvári Ellenzék szerkesztője. 1941-ben behívták katonai szolgálatra, haditudósító lett. 1945-től 1949-ig hadifogoly a Szovjetunióban. Hazatérése után évekig segédmunkából élt. Később, az Akadémiai Kiadó külső munkatársaként angol, francia és latin nyelvű kiadványok lektorálását végezte. 1959-től nyugdíjazásáig (1973) a Medicina könyvkiadó felelős szerkesztője. Cikkei különböző lapokban jelennek meg, sokat foglalkozott a magyar orvosi szaknyelv kérdéseivel. Fordításai jelentek meg román nyelvből. Tagja volt az MTA Szaknyelvi Bizottságának. (Életrajz a Híres erdélyi magyarok című kötetből.)

Apám írt egy karcolatot az Ellenzék nevű folyóiratban arról, hogy amikor katonasírokat kerestek Galíciában, talán megtalálta az apja sírját. Katonafiú leborul hősi halált halt Édesapja sírjánál... – ez volt az írás címe. Ezt az írást kereste nekem Kocs János egy archívumban, ebből akartam megtudni, hol is halt meg a nagyapám.

Nem találta. De talált mindenféle karcolatot és régi írást az Apám tollából.

Ezek azok az írások. Ezekből az emberség, a háború gondja, az akkori élet menete sugárzik. Ekkor döntöttem el, hogy kiadom a könyvét. Összegyűjtöttem az Ellenzékben megjelent színes riportjait, harctéri tudósításait. A hadifogságban írt verseket, novellákat. Naplójegyzeteket.

Amikor meghalt apám felesége, elkértem Apám megma-

radt írásait. Megkaptam. Es ott volt a keresett cikk is a hagyatékban.

Így állt össze a könyv. Úgy nyújtom át Önöknek ezeket az írásokat, ahogyan íródtak.

Köszönet Kócs Jánosnak az Ellenzék-cikkeért, Illényi Katalinnak a cikkek legépeléséért. Nélkülük ez a könyv nem jelenhetett volna meg. A könyv felépítését és az írások végső sorrendjét a szerkesztővel, Turcsány Péterrel alakítottuk ki.

Most adom át Önöknek, amikor egy újabb változás előtt állunk, mikor a régi életforma megszűnik és hiába kapaszkodunk bele, lassan el kell hogy engedjünk... Mikor a multikulturalizmus jegyében élünk, és gyermekeink külföldre mennek és nem jönnek vissza, vagy visszajönnek, de idegen feleséggel. Mikor nincs remény magyarul élni Magyarországon, mert jönnek és egyre jönnek a migránsok. Ekkor kell egy pillanatra megállnunk, és elolvasnunk Apám könyvét. Azt a könyvet, melyet nem írt meg, csak én szedtem össze. Azt a könyvet, mely nem jelenhetett meg a diktatúra idején. Történelem, korkép, irodalom, költészet, a hazához való mindenkor hűség jellemzik írásait.

Az én kötelességem, hogy író, újságíró, költő, katona, hadifogoly, segédmunkás, felelős szerkesztő és nyelvművelő édesapám irodalmi hagyatéka közkinccsé váljék.

Demény Péter

Metszet

Albert László képei alá

Mint a predeáli kavicsok
olyan az élet: sűrű, apró
napok szabdalják, óriási
álmot merészel minden alvó

nézi az eget, ködös kékre
festi, a ferde fák megtartják,
amíg a tájba magukat
nyitott lombokkal bealusszák

zöldek, szürkék és rozsdabarnák
fénylik a patak kavicsokkal
arcod keresed ott közöttük
míg álmod lassan visszafoglal

benned figyelés, kint a tájban
valami hűvös szomorúság
szívedben vörösen nyílnak és
többé nem hervadnak a rózsák

Albert László: Kő és virág (1986, olaj, vászon)

Kemény Zsigmond Irodalmi Díj

Sci-fi a Helikonban

A Helikon irodalmi folyóirat legújabb tematikus lapszámának főszerrelője a tudományos-fantasztikus irodalom, a sci-fi műfaj, ezen belül pedig ennek magyar, illetve erdélyi vonatkozásai. A hétfő esti kolozsvári lapbemutatón ugyanakkor először adták át a Kemény Zsigmond Irodalmi Díjat, a kitüntetett Antal Balázs magyarországi író. A találkozó házigazdája Mile Lajos kolozsvári főkonzul volt.

Karácsonyi Zsolt, a Helikon főszerkesztője emlékeztetett: a folyóirat idéntől jelentet meg tematikus számokat is, ezek szóltak már a fiatal írókról, költőkről, Bodor Ádámról, Kolozsvárról, állat és irodalom viszonyáról. Elmondta, az erdélyi lírában van némi hagyománya a sci-fi alkotásoknak, a paletta Szilágyi Domokostól és Hervay Gizellától egészen Szőcs Gézáig terjed. Ellenben úgy gondolja, hogy az első összefüggő, sci-fi témájú lírikus szövegrendszert Papp Attila Zsolt költő kollégája alkotta meg, aki a műfaj legnagyobb szakértője a Helikon szerkesztőségében. „Úgy tűnik, ő lesz az egyik igazi ürköltője a kortárs erdélyi magyar irodalomnak” – fogalmazott a főszerkesztő.

Az erdélyi magyar sci-fi érdemein alul él a köztudatban

Ennek fényében Papp elárulta, bízott abban, hogy előbbutóbb meggyőzi a főszerkesztőt arról, hogy egy tematikus lapszámban foglalkozzanak a tudományos-fantasztikus irodalommal. „Hozzám mindig nagyon közel állt ez a műfaj, mert úgy gondolom, hogy ha az irodalom a megismerés eszköze, akkor a tudományos-fantasztikus irodalom hatványozottan az. Olyan sokrétű a magyar, ezen belül az erdélyi

magyar sci-fi-irodalom, hogy sokkal többet kellene foglalkoznunk vele” – mondta Papp Attila Zsolt. Hozzátette, szerinte a köztudatban érdemein alul kezelik a sci-fi műfajt.

A szerkesztő pár pontban ismertette a lapszám tartalmát: megtalálható egy Mandics György-interjú, aki a nyolcvanas években sci-fi-trilógiát írt (Vasvilágok, Gubólakók, A dromosz), de a Helikonban is publikált; emellett Veres Miklós, a budapesti Petőfi Irodalmi Múzeum munkatársának tollából lehet olvasni egy részletes tanulmányt a dualizmus kori magyar sci-firől, amelyből kiderül, hogy például Herczeg Ferenc is kiváló tudományos-fantasztikus novellákat, kisregényeket írt; illetve a szerkesztők Bálint Tiborról is írtak, aki műveiben a robotok témakörével foglalkozott.

Egyedül a művészet bonthat le országhatárokat

A Helikon irodalmi folyóirat már 1994-ben megfogalmazta, hogy meg akarja alapítani a Kemény Zsigmond Irodalmi Díjat. Ezt idént adták át először, a díjazott Antal Balázs magyarországi író volt, akiről Demeter Zsuzsa mondott laudációt. Továbbá felszólalt Szilágyi István alapító főszerkesztő is, aki gratulált Antal Balázsnak, és elmondta, szerinte egyedül a művészet, az irodalom, az alkotás képes országhatárokat lebontani.

A jelen lévő szerzők felolvasták a bemutatott lapszámban megjelent írásait: André Ferenc Fagyáspont, Antal Balázs A Kreón bolygó költői, Király Zoltán Kórlap, Karácsonyi Zsolt A vízcepp című alkotásokat hallhattuk, amelyeket Papp Attila Zsolt vezetett fel az Arthur C. Clarke 2001: Űrodüsszeia című filmregény 1968-as előszavával.

Nagy Attila

Összetépni, tépelődni

Ráhangolódni arra, ahogyan

Hinni kellene azt, ami van?

Írni a verset százizek szerint,

Összetépni, és írni megint?

Összetépni és tépelődni,

S ha van kivel még – évelődni?

Becsukni sok-sok könyvet aztán...

A Semmi lapul a dolgok alján?

Hogy mi dobna fel még, nem tudom.

És attól tartok, azt is unom.

Különbékém bemárt és árt –

Tátongó tér, mely magába zárt.

Vadad, 2016

Lapozó

A függőségek megjelenési formái mindig magukon hordozzák az adott kultúra lenyomatait. Erre jó példa a drogfogyasztás különböző válfajainak időbeli megjelenése. A hatvanas és hetvenes évek diáklázadásainak korában az LSD töltötte be azt a szerepet, amit ma az amfetaminkészítmények, serkentők, dizájnert drogok. A mai fogyasztói társadalomban minden felgyorsult, ezért előtérbe kerültek az instant, azonnali megoldások az élet sok területén. A nyugalom, az elmélyülés nem divat, helyette a pörgés, az adrenalin-szint emelése a kívánatos. Ugyanakkor a felporgetett életritusból nem könnyű kilépni, a mai ember nem tud igazán lazítani sem. Ehhez ismét csak kémiai szerekre van szükség, sokan erre használják a cigaretta nikotintartalmát vagy az alkoholt, illetve a különféle drogokat. Mindez azt igazolja, hogy a mai kor emberének hiányzik valami. (Pikó Bettina). A tömegtársadalom üzemeltetését szolgáló rendszer egyik legfontosabb tartópillére és működtetője a kultúripar, aminek nyilvánvaló célja – a profitszerzésen túl – a fogyasztó lementszése saját gyökereiről, hagyományairól, beágyazottságairól, közösségeiről (család, helyi közösségek, egyház). Ezek helyébe a maga új „értékeit”, izléssalakzatait, viselkedésmintáit, értékrendszerét és ezekből következő fogyasztási szokásait állítja. A gyógyszerek, a pótszerek, a szorongásoldó álcselekvések, a kényszeres presztízs fogyasztás lettek e szép új világ főbb

jellemzői. Az ily módon – főként a média páratlan hatékonyságát felhasználva – folyamatos manipulációnak kitett, mediatizált embercsoportok lassan elvesztik legfontosabb képességeiket az önvédelem, az önfenntartás, a fajfenntartás, a szolidaritás tekintetében, egyre kevésbé működnek közösségként és társadalomként, egyre jobban a hamis szükségletek bűvkörében vergődő, engedelmes fogyasztásra idomított masszának látszanak. (Nagy Zsolt). A dohányzás az egyik legfontosabb kockázati tényező, számos betegség kialakulásának előidézője. Könnyen megelőzhető lenne, ha sikerülne elérni a cigaretta kezdeti elutasítását. Káros hatásai már rövid távú expozíció után megfigyelhetők, hosszú távú használata esetén azonban súlyos, visszafordíthatatlan elváltozásokat, betegségeket idézhet elő. Érdekes adat, hogy a világon átlagban 1,3 milliárdan dohányoznak – annyian, mint Kína összlakossága, többségük férfi. A női lakosságnak 6 százaléka dohányzik. Napjainkban a dohányzás egyre nagyobb népszerűségnek örvend a serdülőkorúak körében, és a rászokás időpontja egyre korábbi. Becslések alapján naponta több mint négyezer kiskorú fiatal gyűjt rá első cigarettájára. Európa lakosságának több mint egynegyede cigarettázik, miközben a dohányzó lakosság 28 százaléka 15-24 év közötti fiatal. (Ábrám Zoltán). Ott bolyongtam a kopár fennsíkon. / Tűzött a nap, de rögtön este lett, / Űszott a hold a sík lapály felett. / Mire várhattam? Ültem sarkamon. / Köröttem bogáncskórók,

Egy záruló kiállítás részlete a Maros Megyei Múzeum várbeli székházában: Csóka Szilárd Zsolt festményei, Szőcs Zoltán Zörgő plasztikái

és a gyom / titkokat sugott, meg-megremegett. (Vaszilij Bogdanov). Elég egyértelműnek tűnik, hogy az egykor „maroktelefonnak” nevezett jószág – mely nevét onnan kapta, hogy az eredeti elképzelés szerint el kellett volna férjen tulajdonosa tenyerében – az, amelyik „markában tartja” önfeledt tulajdonosát. Egyes becslések szerint az Egyesült Államokban a lakosságnak mintegy 40 szá-

zaléka szenved attól a félelemtől, hogy okostelefonjuk nélkül maradhatnának. Ezt a félelmet „nomofóbiaként” emlegetik a szakemberek és a laikusok egyaránt (a mobiltelefon elvesztésétől való erőteljes félelmet jelző „no mobile phone phobia”-ból megalakított műszóval). (Vargha Jenő-László). **Korunk, 2016. november. Önsorsrontó függőségeink. (Knb.)**

Nem történt semmi

Czirmay Szabó Sándor

– Nézed, hogy miként b...ták el az emlékeidet? – kérdezte P.-től az egyik szomszédja, amint ott állt a járdán, és nézte az útépitőket.

– Nézem, hogy amit egy héttel ezelőtt csináltak, azt most összetörik. Micsoda körforgalom lesz itt?... S az emlékeim? Azokat már rég elb...ták. – P. is ezt a kifejezést használta, pedig amikor a szomszéd nekiszögezte a kérdést, meglepődött; de ha belegondol abba, ami itt folyik, akkor mégiscsak ez a szó fejezi ki legjobban a valóságot.

Itt az utcasarkon – akkor még sarok volt, most így lekerekítve csak kereszteződésnek lehet nevezni – valamikor egy dohányáruda, mindközönségesen trafik volt. Most valahol az útkereszteződés közepén lenne. Dohány, nyomdafesték, s talán valami olcsó kölni illata lengte be. Nyáron a nyitott ajtónál még az utcán is érezni lehetett ezt a kellemes illatot. Mert az volt... P. kisgyerekként egy-egy füzetért szaladt ki néha a sarokra. Vagy az apja küldte oda újságért, cigarettáért. Ilyenkor otthon, nemes megbízatásból, ő rakhatta be a cigarettákat a tárcába. Akkor még volt olyan... Soha többé nem érezte később azt a finom dohányillatot. Pedig csak Marosesti volt. Évek múltán, amikor P. is dohányozni kezdett, már nem volt olyan jó illata a cigarettának. Pedig ő már márkásabbat szívott.

Aztán mégis elkészült a körforgalom.

Az már mindegy volt P.-nek, hogy belül a sarki kocsmába, és jobb híján nézi a keringő járműveket – érdekes, minden szabály ellenére azé az elsőbbség, aki erőszakosan hajt be a kereszteződésbe –, vagy csak az utcákat járja egymagában. Pusztaszemlélőjévé vált környezetének. Nagyon nemszeretem állapot – mondogatta P. magában sokszor –, de mi mást tehetne?! Már rég kikerült a sodrásból. Körön kívül van. Csak magának mondja magában mindazt, ami fáj. De ha jól belegondol, soha senkit sem érdekelt a sorsa... Sem most, sem máskor. Igaz ugyan, kapott néha baráti segítséget egy-egy fél deci formájában.

Csak ült és nézett kifelé. Itt szemben valamikor piac

volt... De amikor az elvtársak beköltöztek a nagyházba, néhány száz méterrel odább költöztették. Csak egy-két házat kellett lebontani, elvenni néhány udvart, kertet. A tér sokáig üresen állt, majd egyszer csak parkosították. De hát ki ült volna ki a tűző napra, esténként meg a rivaldafénybe? Csak késő este, éjszakába nyúlón a tájék forró vérű lányai... Mire a fák s a bokrok akkorára nőttek, hogy árnyékot meg védelmet nyújthattak az oda ülőknek, egy reggelen bekerítették... Majd megépült a most is látható épület. A sötét években késő délutánokon oda jártak a környék háziasszonyai, a porcióra kapott ételmezt pótlandó. Ami az elvtársaktól megmaradt, azt ilyenkor megvehették. Egy kis terepere is belefért a várakozásba.

Ahogy néz kifelé, látómezejébe kerül az egyik sarokasztal. Egy fehérnép – valahogy így tudná nevezni P. –, nő vagy asszony: sehogy sem illik ide, úgy ötvenes lehet, kipirulva az indulattól, levegő után kapkodva csak beszél, beszél a mellette ülő férfinak. Ezt otthon is megoldhatnák, gondolja P., s csak akkor veszi észre, hogy a férfi keze a nő combjai közt munkál... Hát ezt nem várom be, mondja magában, és feláll. Halad kifelé. Az ajtó melletti asztalnál fiatalok, egy lány és egy fiú, telefonjukat simogatják, nyomogatják...

Minden változik: az emberek, a házak. Az volna természetes, ha az egykori lakók gyerekei, unokái lagnák a régi házakat. Az üresen maradt épületek megrepedezve, mások romosan. Új is épült, kék bádoglemezzel fedve. „Stílusa” kéri a tájból, főleg a rikító tetőzet. Lakói? A ház ablakai hétvégeken és ünnepnapokon sötétek. Az utca, amelyben felnőtt, most pusztaszemlélőjévé vált. Csak némelyik mögül, a hanyagul odahúzott sötétítő széleinél látszik egy-egy fénycsík, vagy a képernyő vibrálása. A járdán porosodó autók és kutyaszar. Azt kerülgetve jut el P. a kapuig.

„Tudod, hogy nincs bocsánat, hiába hát a bánat”, stb., stb. „A fű kinő utánad.” Mormolna pár sor József Attilát. Hát egy fenét, gondolja P.

Még az sem.

A családi sírhely is: betonlapokkal fedve.

Orth István linómetszete

Modern magyar rajzok a Nemzeti Galériában

A 20. század első felében alkotó legjelentősebb magyar képzőművészek Gombosi György művészettörténész által összegyűjtött rajzaiból nyílt kiállítás Rippl-Rónaitól Vajdáig címmel Budapesten a Magyar Nemzeti Galériában (MNG).

Az 1945-ben a holokauszt áldozatául esett Gombosi György a 20. század egyik legnagyobb művészettörténésze volt, aki elsősorban a középkori és reneszánsz itáliai művészetet kutatta – idézte fel a kamaratárlat sajtóvezetésén Zsákovics Ferenc kurátor.

A művészettörténész számos alkotóval barátságba került, így az 1940-es évek közepére már a korszak egyik legfontosabb magyar rajzkollekciójával rendelkezett, melyet idén vásárolt meg a családtól az MNG – mondta a kurátor.

Zsákovics Ferenc kiemelte: Gombosi tervszerűen gyűjtötte a rajzművészet alkotásait, a gyűjtemény ezért a kor csaknem valamennyi jelentős magyar képzőművészenek rendkívül változatos technikával készített rajzait tartalmazza.

A kiállításon mások mellett Berény Róbert, Czöbel Béla, Derkovits Gyula, Kernstok Károly, Perlrott-Csaba Vilmos és Uitz Béla festők, valamint Beck Ö. Fülöp, Ferenczy Béni, Medgyessy Ferenc, Vedres Márk és Vilt Tibor szobrászok grafikái, vázlatai, tanulmányai, összesen nyolcvan lap látható 2017. március 19-ig.

Ambrus Lajos – 75. Képzület

*Talán a bájaitól búcsúzik,
festi magát újra itt az ősz,
kényesen, arany kerubokkal
bíbor-csigából bújt elő,
s mint aki hűségét már
egy kicsiért eladná,
csak a sorára vár,
hogy egy vélt Ereboszban
végre kikacagja
egy boldog parázna,
mert pillanatig
virít, ami csak virágzik,
mocskos éjj napod,
szerelem-tavaszd
az aszalt szilvaszemben
alhat együtt mindig
a makacs időben.*

*És csábíthat áldás, a fájó
csalétek, az idegen hajóst
kiveti a tenger:
ki menti innen
menybe a szerelmet?*

Horváth Péter Irodalmi Ösztöndíj Szabó Róbert Csaba a jelöltek között

A fiatal magyar szerzők legnagyobb összegű támogatásának számító, nettó 6.000 eurós ösztöndíjat dr. Horváth Péter professzor, a stuttgarti székhelyű Horváth & Partners csoport alapítója hozta létre 2013-ban. A díjat már rendszeresen publikáló, az adott évben új kötettel jelentkező, 35 évesnél nem idősebb szerzőnek ítélik oda. A cél egyéni nyugodt munkakörülmény biztosítása a szerzőnek, új művek megszületésének ösztönzése, a kiadott mű németországi megjelentetésének elősegítése. A díjazott a pénzjutalom mellett lehetőséget kap a Solitude Akadémia által biztosított egy hónapos stuttgarti alkotói tartózkodásra és az elismerés kiegészül a Literarisches Colloquium Berlin (LCB) által felajánlott egy hónapos berlini ösztöndíjjal is.

Az ösztöndíjat első ízben, 2013-ban Krusovszky Dénes, 2014-ben Mán-Várhegyi Réka, 2015-ben Áfra János nyerte el.

Az ösztöndíj kuratóriuma Esterházy Péter, Keresztury Tibor és Szilasi László, az Esterházy Péter halálával megüresedett posztot 2017-től Parti Nagy Lajos tölti be.

A kuratórium a könyvkiadók javaslata alapján egy tízes listát állít össze, majd abból választja ki a díjazottat. A 2016-ban kiválogatott könyvek: Bartók Imre: Láttam a ködnek országát (Jelenkor), Bencsik Orsolya: Több élet (Fórum-Magvető), Gál Soma: Sárnesék (FISZ), Horváth Benji: Az amnézia útja (JAK-Prae), Hyross Ferenc: Tömegvonzás (FISZ), Lanczkor Gábor: Apás születés (Jelenkor), Makai Máté: Koriolán dala (FISZ), Nagy Kata: Inkognitóablak (JAK-Prae), Purosz Leonidasz: A városnak meg kell épülnie (FISZ), Szabó Róbert Csaba: Alakváltók (Jelenkor).

Bencsik Orsolya, Nagy Kata és Szabó Róbert Csaba lett a Horváth Péter Irodalmi Ösztöndíj három jelöltje. A győztes kilétét a december 8-án a budapesti Unplugged Kávézóban sorra kerülő esten jelentik be, ahol a jelöltek fel is olvasnak könyvükből – olvasható a litera.hu irodalmi portálon.

Új emléktábla a marosvásárhelyi várbeli múzeum falán: Gyarmathy János bronz triptichonja

Üdvözölte a magyar összefogást a FUEN

Üdvözölte két magyar tagszervezete – az RMDSZ és az MPP – együttműködését az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója (FUEN) a december 11-i romániai választásokról közzétett pén-teki állásfoglalásában.

A FUEN szerint az RMDSZ jele alatt induló közös jelöltlista a legjobb megoldás arra, hogy megmutassa erejét és eltökéltségét, és a legjobb esély országos politikai súlyának megőrzésére.

A kisebbségi ernyőszervezet megjegyzi, hogy harmadik romániai tagszervezete, a Romániai Németek Demokrata Fóruma számára a román választási törvény – a többi 17 elismert kisebbséghez hasonlóan – garantál egy helyet a parlamentben, az RMDSZ pedig a kommunista rendszer bukása óta megszervezett eddigi hét választáson mindig átlépte az ötszázalékos parlamenti küszöböt.

Az állásfoglalás szerint kiemelten fontos, hogy a magyar közönségnek erős és egységes képvisellete legyen, olyan körülmények között, amikor „feszültségekkel szembe-sül” Romániában. „A román társadalomban erősödőben van a nacionalizmus, jogi eszközökkel

tiltják a közösségi jelképeket, korlátozzák a nyelvi jogokat, az anyanyelvű felsőoktatás önigazgatását, boszorkányüldözés folyik a magyar vezetők ellen, akadozik az elkobzott javak visszaszolgáltatása és újabban támadások érik a felekezeti oktatást is: mindez csupán néhány példa az RMDSZ által az utóbbi években jelzett problémák közül” – olvasható a *Vincze Lóránt* FUEN-elnök által aláírt dokumentumban.

A FUEN szerint az RMDSZ kormányzati szerepvállalása mindig egyensúlyt vitt a romániai belpolitikába, javította a román–magyar kapcsolatokat, valamint a román többséggel való megbékélést szolgálta, ami végső soron erősíti az egész ország stabilitását és az erdélyi magyarság megfelelő társadalmi fejlődését eredményezi – állapítja meg a kisebbségi ernyőszervezet.

„A mindennapi élet javulását, a közösségi jogok védelmét csak a romániai magyarság legitim képviselőnek erős parlamenti és kormányzati jelenlétével lehet elérni, ezért arra kérem a magyar választókat, hogy legyenek szolidárisak, felelősségteljesek, el-tökéltek, és szavazzanak a magyar jelöltlistára” – zárul a FUEN elnöke által jegyzett állásfoglalás. (MTI)

Cioloș az öt támogató jobb-közép pártoknak kampányol

Facebook-üzenetben segített be Dacian Cioloș miniszterelnök a tisztségben maradását támogató két jobbközép párt – a nagy múltú Nemzeti Liberális Párt (PNL) és az idén alakult Mentsétek meg Romániát Szövetség (USR) – választási kampányába pénteken.

Cioloș látszólag akaratan kívül lett a jobboldal „húzóembere”, és ilyenként a baloldal támadásainak legfőbb célpontja a parlamenti választások előtt, hiszen még mindig igyekszik politikai függetlensége látszatát megőrizni a szakértői kormányba beiktatásakor tavaly novemberben tett ígéretére hivatkozva. Miután támogatói sorából egyre hangosabb szemrehányásokat kapott, amiért úgy akar újabb miniszterelnöki mandátumot, hogy semmit sem hajlandó tenni érte, Cioloș most közösségi oldalán ajánlotta a választók figyelmébe a programját támogató két jobbközép pártot.

„A múlt és a jövő, vagyis a korrupció, hazugság, populizmus továbbélése és a tisztességes munka

megbecsülése közül kell választani” – állította a miniszterelnök. Cioloș a reménység pártjának nevezte az USR-t, amely új embereket hoz a közéletbe, köztük olyanokat, akikkel szakértői kormányában is együtt dolgozott. A PNL-t az évszázados demokratikus hagyományok pártjaként jellemezte, amely mégis sok változáson ment keresztül, és most is megértette, hogy az emberek a politikustársadalom megújulását várják el, ezért visszavonta jelöltlistáiról korrupciógyanúba került politikusait.

A választások megnyerésére legesélyesebbnek tartott, a jelenlegi parlamenti többségben is vezető szerepet játszó Szociáldemokrata Párt (PSD) elnöke, Liviu Dragnea a választók megtévesztésével vádolja Cioloșt, aki szerinte „függetlennek hazudta magát, miközben valójában a jobboldalt akarja hatalomra juttatni”. A PSD elnöke erre hivatkozva előre megkérdőjelezte a választások eredményét, mivel szerinte semmi garancia nincs arra, hogy Cioloș és kormánya nem fog csalni a választásokon. (MTI)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
 - információ - 118-932
 - általános - 118-800
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
 - gyermekeknek - 0265/210-177
 - 0265/212-304
 - 0265/312 436
 - 0265/250-120
 - 0265/263 351
- Optika-Optofarm
 - 0265/263-351
 - 0265/250-344
- Marmed
 - 0756-468-658
 - 0729-024-380
 - 0751-114-307

- Optolens szemsebészet
- Marmed
 - 0756-468-658
 - 0729-024-380
 - 0751-114-307
- Labor
 - e-mail: marmed@marmed.ro,
 - www.marmed.ro
- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia
- Dr. Jeremiás István - 0265/222-446
- Lézerakupunktúra - 0722-885-851
- Emma vendéglő, hidegtájak készítése - 0265/263-021
- Prefektúra - 0265/266-801
- RDS-RCS - 0365/400-401
- 0365/400-404
- 0800-801-929
- 0265/269-667
- 0265/200-928
- 0800/800 928

- Áramszolgáltató vállalat
 - vidék - 0265/269-667
 - 0265/200-928
 - 0800/800 928
- Gázzolgáltató vállalat

- Aquaserv:
 - hideg víz-csatoma - 0265/215-702
 - közönségsszolgálat - 0265/208-888
 - központ - 0265/208-800
 - 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Távolági buszállomás - 0265/237-774
- Vili Kft: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás
- Nemzetközi halotyszállítás - 0265/215-119
- 0744-282-710
- 0265/263-865
- 0745-606-215
- 0745-606-269
- 0745-609-830
- 0741-615-661

- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)
 - koporsók, kellékek, - 0745-606-215
 - koszorúk - 0745-606-269
 - és halotyszállítás - 0745-609-830
 - Melinda temetkezés a rom. katolikus temető területén, teljes körű szolgáltatás - 0740-263-907
 - Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
 - 0265/262-907

- Ásványvíz-vászlétek (Belsőgului 21.) 8-20 óra - 0265/225-926
- Thomas Hux sofőriskola - 0741235-239,
- 0365/882-842

- Üveg-tükör szerelése, házhoz szállítás - 0265/248-430

Utazási irodák

- MAORI turisztikai iroda - 0365/440-528
- www.maori.ro e-mail: info@maori.ro
- Transservice - 0265/216-242
- World Travel Shop - 0265/216-768
- turisztikai iroda - 0265/269-900
- Bálint-Trans - 0745-611-999
- 9-17 ó. - 0265/255-092
- Intertours - 0265/264-011
- Royal GTS - 0265/269-308
- 0731-898-989
- Hu 0036-306-053-753

- Family Holiday - 0365/449-833,
- 0749-922-887

- Thomas Hux utazási iroda - 0365/882-842
- 0772-068-684

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

*A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!*

ADÁSVÉTEL

ELADÓK vágni való disznók, a szál-lítást biztosítom. Tel. 0728-971-777. (57834)

ELADÓ pianinó. Tel. 0740-527-205. (57837-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, anyós, nagymama, **TÖRÖK IRÉN**

83 éves korában megpihent. Temetése 2016. december 3-án 13 órakor lesz a gerneszegi temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! A gyászoló család. (57833-I)

A Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem magyar tagozatának oktatói, megrendülten tudatjuk, hogy

dr. SZENTGYÖRGYI LÁSZLÓ

az egyetem egykori tanársegédje,

az I. Számú Fertőzőklinika főorvosa 2016. november 28-án, a várpalotai (Magyarország) Szent Donát-kórházban hosszú szenvedés után elhunyt. Temetésére 2016. december 5-én, hétfőn 13 órakor kerül sor a felsőörsi (Magyarország, Veszprém megye) református temetőben.

Emlékét megőrizzük, nyugodjon békében!

Dr. Nagy Előd rektorhelyettes (-I)

Megpihent a dolgos, jó apai szív.

Áldás és hála övezi a sirt.

Szerető férj voltál, drága jó édesapa és nagytata.

Bánatos családodnak most az órangyala.

Szomorú szívvel emlékezünk 2011. december 3-ára, NAGY MIHÁLY marosvásárhelyi lakosra

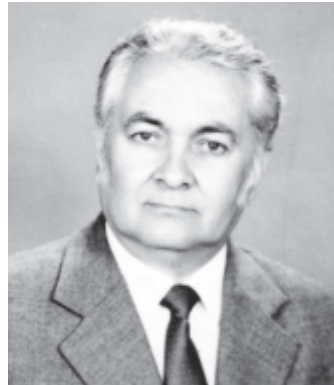
halálának 5. évfordulóján, 49 évi boldog házasságra. Emlékét

őrizzük egy életen át.

Felesége, Rózsika, lánya, Jutka

és családja, fia, Misi és felesége, Jutka, valamint az unokák: Hunorka, Csilluka, Orsika, férje, Feri, anyatársa, Rózsika, testvére,

Irma és családja. Emléke legyen áldott és nyugalma csendes, a feltámadás reményében! (1187-I)

NÉPÚJSÁG
KOSÁR
december

Értékük egyenként 100 lej, ebből kettőt a marosvásárhelyi, egyet a vidéki olvasók között sorsolunk ki.

Ha összegyűjtjenek 10 darabot a 2016 decemberében hetente több alkalommal megjelenő pályázati szelvényekből, ezekkel olvasóink részt vehetnek a Népszerűség-kosár havi sorsolásán.

ADJON ESÉLYT A SZERENCSENEK!

A következő hónap 24-ig (postai bélyegző dátuma) küldheti vagy hozhatja be személyesen a kivágott és személyi adataival (név, lakcím, esetleg telefonszám) kitöltött 10 db összegyűjtött szelvényt a következő címre:

Red. Népszerűség, 540015 Tg. Mureș, str. Dózsa Gy. nr: 9.

A borítékra kérnénk ráírni: **NÉPÚJSÁG-KOSÁR**

A nyilvános sorsolásra 2017. január 25-én, szerdán 16 órakor kerül sor a Bernády Házban (Baross Gábor – Horea utca 6. szám).

OLVASSON ÉS PÁLYÁZZON!

Beküldési határidő: 2017. január 24.

A sorsoláson résztvevők között ezúttal is gazdára talál a HUSEGTOMBOLA 100 lej értékben.

Próbáljon szerencsét!

NÉV	2.
LAKCÍM	
TELEFONSZÁM	
december	NÉPÚJSÁG KOSÁR

Ajándékozz Nőileg magazin előfizetést!

Keress minket december 15-18. között a
Merkúrban (Dózsa György u.)!

vagy rendeld meg a honlapunkon:
<http://noileg.ro/megrendeles>

Nőileg
Az erdélyi nők magazinja

Van,
beszéljünk

radio.kptv.ro

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predaal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Fárgu Mureș 88, Szovata 102,
Marosvásárhely 88, Szovata 102,
r . a . d . i . o

gata

Reghin 94,7, Sighetu Marmației 104,3,
Băilești 94,7, Băilești 104,3,

Üzleti sikereinek titka:

a jó **REKLÁM!**

Mindössen a NÉPÚJSÁGBAN,
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

A Népújság
hirdetési irodájában
felvesszünk
APRÓHIRDETÉST
a kolozsvári
SZABADSÁGBA,
a csíkszeredai
HARGITA NÉPÉBE,
a sepsiszentgyörgyi
HÁROMSZÉKBE
és az aradi
NYUGATI
JELENBE.

RexoGold

a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

*A képeken látható termékek csak szemléltető jellegűek

Székelly
Kalendárium

2017

Keresse az újságárusoknál!

Hagyományos receptek
természetes
alapanyagokból !

Jó étvágyat !

therezia
Mezőpaniti tejtermékek...

Oligraf.ro

DEFENDER
WWW.DEFENDER-MUSIC.NET

ÉVADZÁRÓ KONCERT
2016 - DECEMBER 14, 19:00 ÓRA

Jazz Blues CLUB

Vendégek:
Diós Brigitta (Népdalénekes nő)
Gyerek kórus

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM